

Pohvala ludosti

Miro KUČIĆ

Zadružni je dom u malome Vrbanju bija pun svita. S jedne strane "Forani", s druge strane nas nekoliko koji cili život diplimo u iste note obo škojima. Tri dana lije kiša. Svaki put kad je manifestacija "Otoče, volim te" puše jugo 5 bofori i lije kiša. Ka da se Posejdon jidi, ili možda oče reč: I vi udrite svom forcom. Kad smo ulazili u Zadružni dom, pomislija san da su samo dvi stvari bez kojih nema ni jednog mista na škojima i u Zagori - crikva i zadružni dom. I samo u Dalmaciji i kampanel i dom uvijek su od kamena. I u svakome kamenu ime i prezime jednog mišćanina. Ka da je socijalizam tija u svako misto ostaviti spomenik na svoju religiju. Onda je počea forum "Otoče volim te". I skoro se pritvorija u kolektivni plač. Bidni mi, upali smo u trapulu vlastitog siromaštva. Na jednu stranu tili bismo ostat svoji na svome, zadržat svoje običaje i mentalitet i ne dat kurbama fureštima da nan se zauvik uvuku i ovladaju škojima, a sa druge strane u općoj nevoji svak računa kako će prodat dil zemje uz more, ili staru obiteljsku kuću. A kupci su, zna se, bogati judi iz Zagreba i Evrope. I ko nan je onda kriv za apartmanizaciju, betonizaciju, pontonizaciju. A ko drugi nego država. Da je uložila u nas, da nas nije potrošila do kraja ne bismo se danas ka kurbe prodavali. Evo recimo ovo. Govori Buljubašić da je Jadrolinija monopolist koji je zakočija razvoj putničkoga i teretnoga saobraćaja. Istina je da karta za šleper Split-Supetar košta 1. 700 kuna, šta znači da je kilometar puta skoro 100 kuna. Kada bi na kopnu plaćali 1 km puta 100 kuna do Zagreba i nazad, bilo bi 70 ijad kuna. Pa ajde ti vozi. Evo, ako će kod Bulje karta bit 800 kuna, vičen "Doli Jadrolinija". Isto čini mi se da nije problem u monopolu Jadrolinije, nego u prokletstvu centralizacije. Izija nas je Zagreb. Policentrični razvoj Dalmacije napravija je od Splita napuvanog krpelja, a sve oko njega u Zagori i na škojima je osiromašilo i opustilo. I onda kad više nije ima odakle crpit i sam je puka iznutra. U prošlosti je slovo "B" bilo prokletstvo centralne države. Budimpešta, Beč, Beograd, pa sad će opet bit Bruxelles, a možda za koje desetliće bude Bašington, kako se stvari razvijaju. Prije puno godina donesen Zakon o supstituciji nerentabilnih brodskih pruga, uništija je sve mogućnosti otočnog dogovaranja i suradnje. Princip jedan otok, jedan porat, jedan trajekt napravija je od otoka zatvorene enklave koje međusobno komuniciraju samo priko Splita, Zadra, Rijeke, Dubrovnika. Nema više međuotočnih brakova. Malo je danas onih poput mene koji mogu reč: mater mi je s Korčule, otac s Visa, a živin na Braču. Ipak, mislin da je od svih problema najveći ovakva administrativna uređenost države. Danas je na škojima općina koliko ih je prije bilo u ciloj Hrvatskoj, pa tako ne zna liva šta radi desna. Najpri su zakonima udaljili škoj od škoja, a onda na škoju misto od mista. Tako je najlakše vladat. Samo princip jedan škoj jedna općina, ka jedan brod

jedan komandni most, može nas maknut s mista. Let u prošlost za ostvarit bolju budućnost. E, da baš sve tako crno ne bude pobrinula se ekipa "Ludilo" s Lastova, Dugog otoka, Visa, Fora, Korčule i Brača. Pohvala ludosti Erazma Roterdamskog obična je pizdarija prema njima. Entuzijasti iz komiške alternature, mali Vojković i Šešnjak pod vodstvom Zorana Franičevića i Nives Nađvinski, učinili su da je dva dana For oživija bez stranaca. Tovareća muzika iz Salija cipala je u svoje bubnjeve, tresla šumprešima i puvala u rogove po pjacama Hvara, Jelse, Starigrada i Vrbanja, da je i nebo plakalo od smija. Uvečer je, u kokošinjcu u Vrbanju, bija ludi koncert. Skupilo se priko ijadu svita. Došla je sva mladost Fora. Moš obač po Evrope nećeš vidit toliko lipih cura i mladića. A onda je "Šo mazgoon" održa koncert za pamćenje uz nenadjebive voditelje Ivicu Jakšića-Pukota i Druga Tita alijas Željka Vukmiricu. Ali šta ćeš, trajalo je jedan dan i jednu noć. Družili su se tri puta u tri godine Brač, Korčula, Lastovo, Hvar, Dugi otok i Vis. Sa samo dvadeset katamarani družili bi se škoji od Krka do Šipana cilu godinu. Pusti snovi. Dok je još traje forum u Vrbanju, jedan se čovik iz drugog reda diga i reka: "Tribalo bi da Dalmacija ima autonomiju." Onda su svi pogledali u mene, ka da san ja šta reka. A nisan bidan ni pomislja, a kamoli reka.